

23.01.2020

**TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN
GELİŞMELER****ORTADOĞU-AFRİKA**

Sistani'den destekçilerine 'Sadr'ın protestolarına' katılmama talimatı... Iraklı Şiiilerin en üst dini mercii Ali es-Sistani'nin ofisi, destekçilerine Sadr Hareketi lideri Mukteda es-Sadr'ın çağrısıyla 24 Ocak'ta düzenlenecek protestolara katılmama talimatı verdi. Sadr, söz konusu çağrıyla, Irak Parlamentosu'nun yabancı güçlerin ülkeden çıkarılmasını öngören önergeyi kabul etmesinin ardından yaptı. Gözlemciler, Sadr'ın İran'ın Kum kentinden yaptığı çağrı üzerine 24 Ocak'ta düzenlenmesi beklenen protestoları, dikkatleri halk protestolarından ABD'nin Irak'taki varlığına çekmeyi amaçlayan bir girişim olarak değerlendiriyor. (AŞ)

Irak Cumhurbaşkanı Salih: 3 aydır süregelen protestolarda 600'den fazla gösterici öldü... Irak Cumhurbaşkanı Berhem Salih, ülkede 3 aydan fazladır devam eden eylemlerde 'kanun tanımaz kişilerin' gerçekleştirdiği şiddet eylemleri nedeniyle 600'den fazla göstericinin öldüğünü bildirdi. (AŞ)

Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı: İran ile müzakereye hazırız... Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı Faysal bin Ferhan, İran ile görüşmeye hazır olduklarını, ancak bunun tamamen Tahran yönetimine bağlı olduğunu söyledi. İran'ın şiddete başvurarak bölgesel hedeflerinde daha fazla yol alamayacağını kabul etmesi gerektiğini belirten Bin Ferhan, bunun da ikili diyalog için bir ön şart olabileceğini dile getirdi. (KT)

Tahran Borsası'nda İran Devrim Liderliğine bağlı şirketlerin girişi... Tahran borsasının son aylardaki davranışı beklentilerden farklılaşıyor ve zaman zaman ekonomik mantığın aksine siyasi gelişmelere tepki göstermektedir. Bu arada İran Devrim liderlik ofisi, denetim altında olduğunu bazı şirketlerinin borsaya katıldığını açıkladı. (KT)

Ruhani: 'Asla Nükleer Silah Geliştirme Peşinde Olmayacağız'... İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani Avrupalı liderlere seslenerek nükleer anlaşmayla ilgili olarak “ABD'nin yaptığı hatayı

yapmama” çağrısında bulundu. Ruhani ayrıca İran’ın “Asla nükleer silah sahibi olma peşinde olmayacağını” söyledi. (AŞ)

Lübnan’da yeni hükümet öfkeyle karşılandı... DPA’nın aktardığına göre Başbakan Hasan Diyaş’ın yeni hükümet kurulduğunu açıklamasından birkaç saat sonra protestocular ile parlamentoya giden Necme Meydanı’na girişleri kapatan güvenlik güçleri arasında çatışma yaşandı. Yeni hükümetin bağımsız olmadığını ifade eden protestocular, başlattıkları devrimden 100 gün sonra taleplerinin göz ardı edilmesini kabul etmediklerini vurguladı. (AŞ)

Lübnan’ın yeni hükümet başkanı Hassan Diyaş kimdir..? Lübnan’ın yeni Başbakanı sitesinde kendisini ‘Lübnan’ın bağımsızlığından bu yana mevcut olan nadir teknokratlardan biri’ olarak tanımlıyor. Yeni hükümetini kuran Başbakan Hasan Diyaş, fazla siyasi deneyime sahip olmamakla beraber hiçbir partiye üyeliğı de bulunmuyor. Bir akademisyen olan Diyaş ayrıca 3 aydır sokaklara çıkan Lübnanlıların talep ettiğı gibi ‘bağımsız ve teknokrat’ bir isim.

Hizbullah ve müttefikleri tarafından aldığı destekle Başbakan olan Diyaş (61), 2011 yılında Necib Mikati hükümetinde Yüksek Eğitim ve Öğretim Bakanlığı yaptı. Üç çocuk babası Diyaş, 2011-2014 yılları arasında yaşanan büyük siyasi bölünme ile mücadele etti. İletişim Fakültesi’ndeki lisansının ardından yüksek lisansını elektronik alanında, doktorasını ise İngiltere’de bilgisayar mühendisliğı alanında yapan Diyaş, Beyrut Amerikan Üniversitesi bünyesindeki Maroun Semaan Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi’nde öğretim görevlisi olarak çalıştı. 2004-2006 yılları arasında Umman’daki Dhofar Üniversitesi Mühendislik Fakültesi’nin dekanlığı ve kurucu başkanlığını yapan Diyaş, şu anda Beyrut Amerikan Üniversitesi’nde Rektör Yardımcısı olarak görev yapıyor. (AŞ)

Mısır, İngiltere ile siyasi ve güvenlik koordinasyonunu artırmak istiyor... Mısır Cumhurbaşkanı Abdulfettah es-Sisi, ülkesinin önümüzdeki dönemde İngiltere ile olan işbirliğini genişletme, siyasi ve güvenlik alanlarındaki koordinasyonu artırma isteğini dile getirdi. (AŞ)

İsrail Başbakanı Netanyahu Fransa Cumhurbaşkanı Macron ile görüştü... Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Beşinci Dünya Holokost/Soykırımı Forumu’na katılmak üzere geldiğı Batı Kudüs’te İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu ile görüştü. Netanyahu, Macron ile görüşmenin ardından yaptığı açıklamada, "Arkadaşım Fransa Cumhurbaşkanı

Emmanuel Macron ile çok ilginç, sıcak ve verimli bir iş toplantısı bitirdim. Bu toplantıda İran, Irak, Suriye, Lübnan, Türkiye ve Libya gibi birçok konu ele alındı" dedi. Netanyahu, "İsrail ile Fransa arasında ortak çıkarlarımız konusunda aramızda işbirliğini sürdürecektir stratejik bir diyalog kurmayı kabul ettik" ifadesini kullandı. (AŞ)

Libya İç Savaşı

Hafta, geçen hafta Moskova'da ateşkesi sağlamayı amaçlayan müzakereden çekilirken, Berlin'de düzenlenen Libya konulu Zirve öncesinde Libya Ulusal Ordusu'na ait güçlerin petrol sahalarını ablukaya alması da zirveyi gölgede bıraktı.

Trablus'ta ateşkes ihlali sürüyor... Libya'nın başkenti Trablus'ta, General Halife Hafta komutasındaki Libya Ulusal Ordusu (LUO) kuvvetleri ile Fayiz es-Serrac Başkanlığındaki Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti'ne (UMH) bağlı kuvvetler arasında iki gündür yeniden şiddetlenen çatışmalar ile birlikte ateşkes ihlali sürüyor. Öte yandan Suriyeli savaşçılarda Trablus'un banliyölerinde önceki gün meydana gelen çatışmalara dahil oldu. Libya Ulusal Petrol Şirketi (NOC) petrol üretiminin ve ihracatının durmaya devam etmesi halinde büyük mali kayıplar yaşanacağını açıkladı. (AŞ)

Hafta güçleri Mitiga Havalimanı'nı vurdu... Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti (UMH) sözcüsü Albay Muhammed Kanunu yaptığı açıklamada, Hafta güçlerinin başkent Trablus'taki Uluslararası Mitiga Havaalanı'na 6 füze ile saldırı gerçekleştirdiğini söyledi. Saldırı sonrası havaalanındaki uçuşların askıya alındığı belirtildi. (AŞ)

Libya'daki petrol krizi derinleşiyor... Ülkenin doğusunda ve güneybatısındaki petrol alanlarının bulunduğu kabile bölgeleri, petrol üretimi için bazı şartlar belirledi. Bu çerçevede ülkenin orta bölgesindeki en büyük kabilelerden biri olan Mağaribe Kabilesi Şeyhi Miftah el-Bakan el-Mağribi, "Libya Ulusal Petrol Şirketi (NOC) Başkanı Mustafa Sanaullah'ın, paralı askerleri ve teröristleri Trablus'tan kovması, liman ve sahalardaki çalışmaların yeniden başlamasının vazgeçilmez bir koşuludur" dedi. Kabile şeyhleri ve ileri gelenleri, yayınladıkları bildiride, "Limanlar ve petrol sahaları, Libya halkının talepleri yerine getirilinceye kadar tekrar faaliyete başlamayacaktır. Bu adım, Libya'yı satın almak, paralı askerler konuşturmak ve ülkeyi Osmanlı sömürgeciliğine sürüklemek üzere anlaşmalar yaparak, Türkiye'nin ajanı olan

Serrac başkanlığındaki Ulusal Mutabakat Hükümeti'nin (UMH) faaliyetlerinden kaynaklanmaktadır" ifadelerini kullandı.

Bildiride, petrol limanları ve sahalarının yeniden faaliyete başlamasının, 'başta Mustafa Sanaullah'ın istifasını gerektirdiği' belirtildi.

NOC Başkanı Mustafa Sanaullah, petrol sahalarının kapatılmasının Libya ekonomisi üzerindeki etkilerine karşı uyarıda bulundu. Sanaullah, "Petrol sahalarını ve limanları kapatıldığında, Libya günlük 800 bin varil petrol kayıp yaşayacak ve bu da günde 55 milyon dolara eş değer bir miktardır" ifadelerini kullandı. (AŞ)

Türkiye'den Hafter'e etkili adımlar atma çağrısı... İsviçre'nin Davos kasabasında düzenlenen 50. Dünya Ekonomik Forumu'na katılan Çavuşoğlu, NTV'ye yaptığı açıklamalarda şunları söyledi: "Hafter siyasi sürece, yola inanıyor mu inanmıyor mu? Çözüm istiyor mu istemiyor mu? Siyasi çözüm mü istiyor yoksa askeri çözüm mü? Bugüne kadarki tüm tutumu askeri çözüm istediğine işaret ediyor." Çavuşoğlu açıklamasında Hafter'in siyasi çözüm çizgisine gelmesi ve uluslararası toplumun çağrıları doğrultusunda somut ve olumlu adımlar atması gerektiğini söyledi. (AŞ)

Arap Birliği Genel Sekreteri Gayt: Türkiye'nin Libya müdahalesi bölgesel çatışmalara yol açabilir... Berlin'de düzenlenen Libya konferansı ile ilgili konuşan Arap Birliği Genel Sekreteri Ahmed Ebu Gayt, Türkiye'nin müdahalesi Libya'nın dışına çıkacak yeni çatışmalara neden olabileceğini söyledi. (AŞ)

TÜRKİYE

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Davos'ta İsviçre'nin Davos kasabasında düzenlenen 50'nci Küresel Ekonomik Forumu (WEF) kapsamında yapılan toplantılara katılarak açıklamalarda bulundu...

- Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, İdlid'deki durumun ana odakları olduğunu belirterek, "Rejim saldırgan tavrını arttırıyor. Saldırlardan kaçan insanlar sınırımıza doğru hareket ediyorlar. Rusya ve diğerleriyle birlikte çalışmaktayız" ifadelerini kullandı.

- Rejimin İdlib'de sivillere yönelik saldırılarının kabul edilemez olduğunu sözlerine ekleyen Çavuşoğlu, "Rejimin garantörü olarak Rusya'nın ateşkes konusunda taahhütlerine uymasını bekliyoruz, Cumhurbaşkanımız Berlin'de de bunu Putin'e tekrar ilettili" diye konuştu.
- Çavuşoğlu, "Libya'da Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in çağrısından sonra bir ateşkes oldu. Daha sonra Berlin'de tüm aktörler bir araya geldik ve sürdürülebilir ateşkes için oradaydık. Sarrac da aynı şekilde ancak Hafter Moskova'da ateşkes için ortak duyuruyu imzalamadığı gibi herhangi bir duyuru yapmadı. Herkes herhangi ek bir askeri güç göndermemekte hemfikir. Bu arda bizim personelimiz eğitim için orada. Libya'da güçlü bir askeri varlığımız yok. Bu sorunları çözebiliriz ancak beraber çalışmamız gerekiyor" dedi.
- Basına kapalı gerçekleşen toplantının ardından Twitter'dan açıklama yapan Çavuşoğlu paylaşımında, "AB bugün bölünmüş, içe kapanmış, değerlerinden uzaklaşmış durumda. Dışlayıcı, popülist ve korumacı politikaları terk etmeli, tekrar güçlü olmak istiyorsa demokrasi, serbest piyasa ve çok kültürlülük gibi öz değerlerine sahip çıkmalı" ifadelerine yer verdi. (KÜ)

AB – AVRUPA

Brexit'te parlamento aşaması tamamlandı... İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden (AB) ayrılmasına (Brexit) ilişkin yasal düzenlemede parlamento aşaması tamamlandı. İngiltere'de parlamentonun üst kanadı Lordlar Kamarası, İngiltere'nin AB'yle vardığı Brexit anlaşmasını yasalaştıracak tasarının görüşmelerini bitirdi. Bu aşamada, Boris Johnson hükümetinin tasarıdan çıkardığı mülteci çocukların aile birleşimi hakkının korunması dahil 4 düzenlemenin yeniden metne dahil edilmesine karar verildi. Tasarı, Kraliçe 2 Elizabeth'in onayının ardından yasalaşacak ve İngiltere 1973'te katıldığı AB'den 31 Ocak'ta ayrılmış olacak. (AŞ)

Fransa, ABD'nin yaptırımları askıya alması karşılığında dijital vergi girişimini durdurdu... Fransa Ekonomi ve Maliye Bakanı Bruno Le Maire, ülkesinin, Google ve Faceook gibi teknoloji şirketlerine dijital faaliyetlerinden dolayı vergi getirme girişimini, ABD'nin misilleme niteliğindeki yaptırımlarını askıya alması karşılığında ertelediğini açıkladı. (AŞ)

Yunanistan'ın ilk kadın cumhurbaşkanı Aikaterini Sakellaropulu oldu... Yunanistan'da Kiriakos Miçotakis başkanlığındaki Yeni Demokrasi Partisi (ND) hükümetinin adayı Danıştay Başkanı Aikaterini Sakellaropulu, Yunanistan'ın ilk kadın cumhurbaşkanı oldu. Sakellaropulu, tek aday olarak katıldığı seçimin ilk turunda, 300 sandalyeli parlamentonun oylamaya katılan 294 milletvekilinden 261'inin "evet" oyunu aldı. (AŞ)

BM: Küresel ısınmadan dolayı milyonlarca insan evini terk etmek zorunda kalabilir...

Birleşmiş Milletler (BM) küresel ısınmanın milyonlarca insanın evini terk etmesine yol açabileceği uyarısında bulundu. BM Mülteciler Örgütü Yüksek Komiseri Filippo Grandi, Davos'taki Dünya Ekonomik Forumu'nda basına yaptığı açıklamada, BM'nin konu ile ilgili son kararının, küresel iklim değişikliği yüzünden evlerini terk edenlerin de uluslararası korunmaya alınması ve bu konuda hükümetlerin gerekli düzenlemeleri yapmaları zorunluluğunu ortaya koyduğunu söyledi. (AŞ)

RUSYA

Rusya, Çin'de ortaya çıkan koronavirüsüne karşı aşı geliştiriyor.... Rusya İnsan Sağlığı ve Tüketiciyi Koruma Kurumu (Rospotrebnadzor) Başkanı Anna Popova, Rusya'nın Çin'den yayılan koronavirüs salgınına karşı aşı geliştirmek için çalıştığını ifade etti. (SS)

Uşakov: Hafter'in Moskova ziyaretinin tarihine ilişkin bilgi yok... Libya Ulusal Ordusu Komutanı Halife Hafter'in Berlin'deki Libya konferansı öncesi Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'e gönderdiği mektupta Moskova'yı ziyaret etmeye hazır olduğunu söylediğini aktaran Rusya Devlet Başkan Yardımcısı Yuriy Uşakov, olası bir ziyaretin tarihine ilişkin bilgiye yer verilmediğini belirtti. (SS)

'İsrail, Kudüs'teki bir meydanın mülkiyetini Rusya'ya devretti'... İsrail'in, Rusya'da tutuklu bir vatandaşının serbest bırakılması karşılığında, Kudüs'teki bir meydanın ve üzerindeki yapıların mülkiyetini Rusya'ya devrettiği bildirildi. (SS)

Rusya Dışişleri Bakanlığı, diplomatlar için yabancı vatandaşlık yasağını destekledi... Rusya Dışişleri Bakanlığı, Federasyon Konseyi tarafından yabancı vatandaşlığa veya oturma iznine sahip kişilerin Rusya'nın büyükelçileri ve daimi temsilcilerinin görevlerini alamayacakları önerisine tam destek vermektedir. “Bu yaklaşımı tamamen paylaşıyoruz” dedi. “Bu değişiklikler doğrudan Rusya Federasyonu Devlet Başkanı tarafından yapılan Anayasa

değişiklikleri ile belirlenir ve Anayasanın 71. maddesinin " t "paragrafının yeni bir versiyonunu öneren, bu yasalar arasında, ayrıca bu kategorilere dahil olmak üzere Rusya Federasyonu Büyükelçisi ve Daimi temsilcileri de bulunur." dedi TASS kaynağı.

ABD-GÜNEY AMERİKA

ABD Senatosu, Demokratların "Beyaz Saray'dan belge" talebini reddetti... Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Donald Trump'ın yargılandığı Senato'daki ilk azil duruşmasında Cumhuriyetçiler, Beyaz Saray'dan belge talep eden Demokratların önergesini reddetti. Senato Genel Kurulu'nda salı günü yerel saatle 13.00'te başlayan ilk azil duruşması, Cumhuriyetçilerle Demokratlar arasındaki keskin ayrışmaları bir kez daha ortaya koydu. Trump'a yönelik yargılamanın usullerinin tartışıldığı bölümde söz alan Demokrat savcı vekillerle Trump'ın avukatları, birbirlerinin tam tersi ifadelerde bulunarak kendi argümanlarını savundular. (YÇ)

Birleşmiş Milletler'den Veliaht Prens Selman'ın Bezos'un telefonunu hacklediği iddiasına yanıt... İngiliz The Guardian gazetesinin haberine göre 1 Mayıs 2018'de Muhammed bin Selman'ın WhatsApp hesabından Jeff Bezos'a zararlı yazılım içerdiği öne sürülen bir video gönderilmesinden sonra telefonda büyük çapta verinin indirildiğini öne sürülmüştü. BM Yargısız İnfaz Özel Raportörü Agnes Callamard ile İfade Özgürlüğü Özel Raportörü David Kaye konu hakkında basın açıklaması yaptı. The New York Times gazetesi, iki raportörün, hacklemenin nedenini, 'The Washington Post'un Suudi kraliyetiyle ilgili yayınlarını susturmak değilse bile etkilemek' olarak açıkladığını duyurdu. (YÇ)

Trump'ın Taliban ile barış şartı... ABD Başkanı Donald Trump, İsviçre'nin Davos kasabasında gerçekleşen Dünya Ekonomik Forumu kapsamında Afganistan Cumhurbaşkanı Eşref Gani ile bir araya geldi. Beyaz Saray'dan görüşmeye dair yapılan yazılı açıklamada, Trump'ın Afganistan konusundaki yaklaşımından bahsedildi. Açıklamada, "Başkan Trump, Afganistan'ın geleceğiyle ilgili anlamlı müzakereleri hızlandırmak için Taliban'ın ciddi ölçüde ve kalıcı şekilde şiddeti azaltması gerektiğini vurguladı." ifadesine yer verildi. (YÇ)

Trump, Irak Cumhurbaşkanı Salih ve IKBY Başkanı Barzani ile görüştü... ABD Başkanı Donald Trump, İsveç'te düzenlenen Dünya Ekonomik Forumu (WEF) toplantıları kapsamında Irak Kürt Bölgesel Yönetimi Başkanı (IKBY) Neçirvan Barzani ile bir araya geldi. Trump

sonrasında, Irak Cumhurbaşkanı Berhem Salih’le görüşme gerçekleştirdi. Iraklı Hizbullah Tugayları, Irak Cumhurbaşkanı Berhem Salih’in zirve kapsamında ABD Başkanı Donald Trump ile görüşmesine karşı çıkmış, Salih’i Trump ile görüşmeme konusunda uyardı. (AŞ)

ABD İran’ın NPT’den çekilme tehdidini kınadı... Dün Cenevre’de konuşan ABD’nin silahsızlanma elçisi Robert Wood ise İran’ın NPT’den çekilme tehdidinin “oldukça olumsuz bir mesaj gönderdiğini” söyledi. “İran’ın artık kötü davranışlarını bir kenara bırakması, oturup ABD ile müzakerelerde bulunması gerekiyor. Ancak bu müzakerelerde yalnızca nükleer mesele değil, aynı zamanda balistik füzelerin ve kötü emelli faaliyetlerinin tüm dünyaya yayılması gibi bizi ilgilendiren diğer konular da konuşulmalı.” (AŞ)

Kolombiya’da hükümet karşıtı protestolar yeniden başladı... Kolombiya’da Devlet Başkanı Ivan Duque ve hükümet karşıtı protestolar yeniden başlayarak ülkede genel grev ilan edildi. Birçok şehirde halk sokaklara dökülürken bazı şehirlerde protestocular ile polis arasında çatışma yaşandı. (AŞ)

DOĞU AKDENİZ

Rumlar’dan ‘Türkiye Teknik Verileri Çalmış Olabilir’ iddiası... Doğu Akdeniz’de Türkiye ve Kıbrıs Rum Kesimi arasında sondaj gerilimi devam ederken, Rum yönetimi sözcüsü ellerinde kesin bir delil olmamakla birlikte, “Türkiye’nin, enerji şirketinin önceden belirlediği yerlere sondaj gemisi gönderme imkanı veren teknik verileri çalmış olabileceğini” iddia etti. Ankara’nın Akyurt ilçesinde büyüklüğü 3.8 ve 4.5 olmak üzere iki deprem meydana geldi. (KÜ)

ASYA-PASİFİK

ABD’ye ait casus uçağı Kore Yarımadası yakındaki nükleer faaliyetleri izliyor... Güney Kore’deki uçuş hareketlerini izleyen Aircraft Spots sitesi, ABD’ye ait bir casus uçağının herhangi bir nükleer faaliyeti izlemek için Kore Yarımadası yakınlarında uçuş yaptığını bildirdi. Güney Kore merkezli radyo istasyonu KBS World, ABD’ye ait WC-135 Constant Phoenix tipi uçağın dün sabah 08.25’te Okinawa’da bulunan Kadena Hava Üssü’nden havalandığını ve Doğu Çin Denizi üzerinde uçuş yaptığını duyurdu. DPA’ya göre nükleer aktiviteleri izleyen uçak, herhangi bir radyoaktiviteyi tespit etmek amacıyla atmosferden örnekler topluyor. (AŞ)

Kuzey Kore: ABD'ye verdiğimiz müzakere süresi doldu, nükleer deneme yapabiliriz... Kuzey Kore, Amerika Birleşik Devletleri'ne (ABD) verdiği bir senelik sürenin dolduğunu belirterek Washington yönetiminin kendilerini görmezden geldiğini ve iki ülke arasında başlatılan nükleer müzakerelerin artık devam etmeyeceğini duyurdu. (AŞ)

Sri Lanka Cumhurbaşkanlığı, kaybolan 20 bin kişinin öldüğünü açıkladı... Sri Lanka Cumhurbaşkanlığı Sri Lanka'da 26 yıl süren iç savaş sırasında kaybolan yaklaşık 20 bin kişinin öldüğünü açıkladı. (AŞ)

Ölümcül koronavirüs salgını: Çin'in Vuhan kentinden çıkışlar yasaklandı.... Çin'de insandan insana bulaşan ölümcül koronavirüsün çıkış noktası olan Vuhan kentinde hükümet, Vuhan'dan çıkışı yasakladı. Yetkililer şehirdeki insanlara kentten ayrılmamaları uyarısında bulunarak, havaalanı ve tren istasyonlarının giden yolculara kapalı olacağını açıkladı. (SS)